

«جنگ در قفقاز جنوبی به واقع اتفاق افتاده است»

سیاست خارجی این روزها و ماههای اخیر ایران در قبال جمهوری آذربایجان و ارمنستان را می توان به تعبیری سیاست «صبر و نظاره» تعریف کرد...

آران نیوز

سیاست خارجی این روزها و ماه های اخیر ایران در قبال جمهوری آذربایجان و ارمنستان را می توان به تعبیری سیاست «صبر و نظاره» تعریف کرد؛ سیاستی که اساساً با توجه به «اشتباهات و کژفهمی های» رهبران دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان در خصوص تحولات منطقه قفقاز و به ویژه آسیب ها و خطرات هرگونه تغییر و تحول ژئوپلیتیکی در منطقه قره باغ، غیرطبیعی و غیرمنطقی به نظر می رسد و به همین دلیل هم، همواره و هر روز که سپری می شود، بر میزان نگرانی ها و دغدغه ها افزوده می شود.

به همین دلیل، سؤال مهمی که همواره به ذهن متبادر می گردد این است که اگر «آستین رهبران این دو کشور یعنی الهام علی اف و نیکول پاشینیان و مستشاران صهیونیستی و اخوانی rlm&شان» غیرقابل شناخت و کنترل باشد و متأثر از آن ناگهان شاهد بروز رخداد نامبارک تغییرات مرزی باشیم و به تبع آن شاهد بروز درگیری نظامی باشیم؛ آن موقع چگونه می خواهیم این سیاست «صبر و نظاره» را توجیه کنیم و چگونه افکار عمومی را اقناع خواهیم کرد؟

لذا مسئولین سیاست خارجی باید واقف باشند که در قفقاز جنوبی و منطقه قره باغ «جنگ به واقع اتفاق افتاده است»؛ آنهم نه به این دلیل که ایران تصور می کند شیوه اندیشیدن و سیاست ورزی رهبران دو کشور آذربایجان و ارمنستان، بر سان و نگرش دیگری است؛ بلکه به این دلیل که ایران باور دارد که «پیامدهای ناشی از انکار واقعیت از سوی پاشینیان و [با ابعاد بیشتر] علی اف، زبانبارتر از پیامدهای ساده سازی است که در بیان سطحی، جدلی و واقع بینانه [کنایه ای] واقعیت رخ می دهد».

به عبارتی دیگر، رهبران این دو کشور قفقاز جنوبی، انکار واقعیت را سرلوحه رفتار و سیاست خود قرار داده اند و می خواهند با این سیاست، حضور و نقش آفرینی بازیگری کشورهای ثالث به ویژه رژیم صهیونیستی و ترکیه در منطقه ای که جزو خطوط قرمز ایران است و اساساً جزو سرزمینهای تاریخی و مادری محسوب می شود، تثبیت کنند. در اصل، پاشینیان، با «سکوت» به شیوه آمریکایی و علی اف با «جنجال و هیاهو» به روش رژیم صهیونیستی به دنبال انکار واقعیت و اجرای پروژه تغییر مرزها و تحولات ژئوپلیتیکی هستند که طراحان آن خودشان نیستند.

بنابراین، نکته اصلی که لازم و ضروری است مسئولین سیاست خارجی و متولیان امر به آن دقت و تمرکز بیشتری داشته باشند توجه به «ابهام ها و پیچیدگی های مواضع سیاسی» رهبران دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان است که بر اساس آن می خواهند به تدریج سیاست ها و اقدامات مرتبط با تغییر و تحولات ژئوپلیتیکی و شاید هم درگیری و جنگ نظامی، لباس تحقق ببوشد. ما نباید از ساده سازی هایی که از مسئله اصلی فوق الذکر در منطقه قفقاز جنوبی و قره باغ صورت می گیرد، به راحتی عبور کنیم؛ اگر اکنون موانع ایجاد نشود به احتمال زیاد شاهد درگیریها و رخدادهای نامبارکی خواهیم بود که آثار و تبعات آن به مراتب گسترده تر خواهد شد. مطرح کردن موضوع «بازگشت آذربایجان به سرزمین مادری» و پیگیری آن از طریق مبادی حقوقی بین المللی، یکی از گزینه هایی است که باید روی میز سیاست خارجی ایران قرار گیرد و به مثابه یک تهدید مورد بهره برداری قرار گیرد. این یعنی عبور از دیپلماسی «صبر و نظاره» و ورود به دیپلماسی میدانی که با توجه به سرلوحه قرار گرفتن سیاست «انکار و سفسطه و جدل» از سوی رهبران جمهوری آذربایجان و ارمنستان، قطعاً اثربخشی آن به مراتب بیشتر خواهد بود.

نویسنده: دکتر حسن صادقیان، تحلیلگر مسائل سیاسی ترکیه و قفقاز